

at der dog ved Siden af de forskjellige Momenter, navnlig med Hensyn til Ubeliggenheden, som ganske vist var mindre gunstig for en Bane, ogsaa findes andre Momenter, der ingenlunde ere ugunstige. Jeg vil saaledes navnlig henvende deres Opmærksomhed paa Noget, der altid viser sig ved Spørgsmaalet om en Jernbanes Trafik afgjørende, nemlig Kjøbstadstationer. Det viser sig altid, at Landstationer, selv i de bedste og rigeste Egne, kun give en liden Trafik i Sammenligning med selv mindre Kjøbstæder, der allerede ere Samlingspunkter, hvor Erhvervet er af en mere bevægelig Natur, og hvor selve Befolkningen er af en mere bevægelig Natur, i alt Fald strax er mere tilbøielig til at benytte et saadant Befordringsmiddel end Landbefolkningen. Det bliver ofte gjort gjældende, at man ikke kan vente nogen meget stor Persontrafik, men i Virkeligheden er det aldrig nogen stor Persontrafik, der findes paa Jernbanerne. Jeg fik netop i dette Dieblif en ny Opgivelse i den Retning ihænde fra England, som er meget mærkvaerdig, og som jeg derfor i Forbigaaende skal nævne. Selv i England, i dette store rige Land, hvor dette Befordringsmiddel er saa udviklet, er i Virkeligheden det Antal Personer, som i Gjennemsnit kjører paa Jernbanen, findes i Trainene — i alt Fald var det saaledes i 1866 — ikke mere end 32. Et saa ringe Antal var der der, og det synes der dog, at der ikke hører Meget til, naar man tager Hensyn til Dernes Velstand, deres Frugtbarhed og deres Follemængde, ikke Meget til, at der skulde komme et saadant Antal Personer, som ønskede at befordres paa Jernbanen. Et andet Punkt, som jeg før har fremdraget under disse Discussioner, er den mærkelige Stigen, der findes allevegne. Man kan ikke lade sig nøie med at regne det Antal Personer, der i dette Dieblif søge Befordring, men Erfaringen har tilstrækkelig vist, hvilken overordentlig Udvidelse af Trafiken der bringes tilveie ved disse Communicationsmidler. Erfaringen fra de Baner, vi allerede have her, viser, at der i flere Retninger er en overordentlig stærk Stigen i Trafiken, og det viser sig hele Verden over, at det først er ved at faae Jernbanerne, at

man lærer at benytte dem. Hvad nu disse Der angaaer, er der virkelig adskillige særlige Momenter, som ogsaa utvivlsom ville bringe adskillige Producter paa Jernbanen. Jeg skal saaledes nævne en ganske enkelt Ting. Ved at see hvillensomhelst Præisliste vil man lægge Mærke til, at for en af de Kornsorters Bekommende, der ikke mindst frembringes paa hine Der — Orter — er der hele Vinteren igjennem, i alt Fald de sædvanlige, hvor Skibsarten standses, saa at de ikke kunne transporteres, en stor Difference i Prisen derne og i Hovedstaden. Da kunne Tilbud derovrefra ikke rette sig efter Efterspørgslen herinde, det vilde jo fuldstændig forandres i det Tilfælde, at Jernbaneforbindingen bliver til. Der kunde upaatvivlelig nævnes mange andre Momenter, som gjøre, at dette tilsyneladende mindre heldige Forhold ved nærmere Betragtning vil findes ikke at være saaledes. Af selve den gjenneingaaende Trafik vil der uden Tvivl blive tilveiebragt ikke Lidet, hvis Banen faaer den Udvidelse, som dette Forslag figer til at give den. Jeg nærer idetmindste ingen Tvivl om, at saaledes Kiekerposten nødvendig maa gaae ned ad denne Bane fra Næstved, hvor man kunde naae Eftermiddags-toget, medens man fra Korsør kun kan naae et senere Tog; der kan vel ikke være nogen somhelst Tvivl om, at den store udenlandske Forbindelse vil benytte denne Havn. Hvis den Havn, hvorpaa der i dette Dieblif arbejdes, og hvortil der allerede er tegnet et temmelig betydeligt Bidrag, nemlig Havnen ved Rødby, denne Kyst, hvor der ikke tidligere har været nogen Havn, bliver tilveiebragt, saa vil der derfra være en meget nær Forbindelse, nærmere end fra noget andet Sted i Danmark til Travemünde; ogsaa der vil uden Tvivl blive en gjenneingaaende Trafik. Naar man tager alle disse forskjellige Momenter i Betragtning, saa kan jeg ikke see andet, end at Forventningen maa stille sig nogenlunde gunstig for dette Foretagende. Hvad der dog navnlig forekommer mig her at formindste Statens Risiko, er, at Udgifterne her vilde være meget smaa. Det er jo indlysende, at den samme Trafik forrenter Banen ganske anderledes, naar Udgifterne til Anlægget ere